

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DIH-74-113(4)/14/BS

Warszawa, dn. 6 listopada 2014 r.

DECYZJA DIH – 2 Nr 77/2014

Na podstawie art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 12 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. nr 169, poz. 1200 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie zobowiązania kontrolowanego do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego niespełniającego wymagań jakościowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę „STARTER” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA z siedzibą w Rzeszowie (ul. Przemysłowa 13), do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty **987,00 zł** – łączny koszt badania uwzględniając VAT (słownie: dziewięćset osiemdziesiąt siedem złotych), stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 1096/14/9451.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 23 września 2014 r. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów protokół kontroli wraz z materiałami kontroli przeprowadzonej na stacji paliw w Rzeszowie ul. Przemysłowa 13, należącej do przedsiębiorcy „STARTER” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA z siedzibą w Rzeszowie (dalej także: „Przedsiębiorca” lub „Strona”). W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 12 sierpnia 2014 r. na ww. stacji paliw, inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej pobrali do badań z partii liczącej 1792 litry próbki oleju napędowego, tj. próbkę numer 1096/14/9451 i próbkę kontrolną numer 5747/14/9451 w ilości 4 i 0,8 litra każda, na podstawie protokołu pobrania próbek paliw nr 000948.

Następnie inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, przekazali w dniu 14 sierpnia 2014 r. próbkę oleju napędowego do akredytowanego, niezależnego laboratorium Instytutu Nafty i Gazu – Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie, według protokołu przyjęcia do badania nr M/TA2/222/2014.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - PIB w Krakowie (sprawozdanie z badań nr M/TA2/222/14) wykazały, że oferowany w dniu kontroli tj. 12 sierpnia 2014 r. olej napędowy (o numerze próbki 1096/14/9451), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1058), zwanego dalej: „rozporządzeniem”, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 9,7 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

W toku kontroli w dniu 22 sierpnia 2014 r. inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, poinformowali Stronę o wynikach badań próbki oleju napędowego pobranego w dniu 12 sierpnia 2014 r. o numerze 1096/14/9451, przekazali egzemplarz sprawozdania z badań o numerze M/TA2/222/14 oraz poinformowali o możliwości złożenia wniosku o zbadanie próbki kontrolnej.

Przedsiębiorca nie złożył wniosku o zbadanie próbki kontrolnej numer 5747/14/9451 pobranej do badań w toku kontroli w dniu 12 sierpnia 2014 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mając na uwadze wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Instytut Nafty i Gazu - PIB w Krakowie, zgodnie z art. 61 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), pismem z dnia 1 października 2014 r., powiadomił Przedsiębiorcę, jako Stronę postępowania, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie dotyczącej ustalenia wysokości należności pieniężnej stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego oraz zobowiązania przedsiębiorcy do jej uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych.

Strona pismem z dnia 14 października 2014 r. wniosła o odstąpienie od nałożenia należności pieniężnej stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbek oleju napędowego. Strona twierdzi iż, zaniżona wartość odporności na utlenianie oleju napędowego spowodowana jest błędami w badaniach (w tym próbopobrania, przechowywania czy zabezpieczenia próbki kontrolnej) i może stanowić zdaniem Strony, podstawę do uznania kontroli paliwa jako nierzetelnej ponieważ upływ czasu jaki minął od daty pobrania próbki do jej zbadania mógł spowodować zmiany parametrów jakościowych próbki.

Strona w ww. piśmie wyjaśnia, iż paliwo nabywa u jednego dostawcy, a w chwili kontroli w zbiorniku znajdowało się niewiele paliwa, co mogło zdaniem Strony oznaczać, że na dnie zbiornika znajdowały się resztki dodatków do biopaliwa.

Strona uważa, że paliwo spełnia normy, tym bardziej, iż dostawca paliwa dysponuje certyfikatami jakości paliwa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca „STARTER” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA z siedzibą w Rzeszowie, wprowadził do obrotu olej napędowy niespełniający wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, wydanym na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe, określone dla danego paliwa ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, w tym ciągnikach rolniczych, maszynach nieporuszających się po drogach, a także rekreacyjnych jednostkach pływających. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw zabrania się transportowania, magazynowania, wprowadzania do obrotu oraz gromadzenia w stacjach zakładowych paliw ciekłych, jeżeli nie spełniają wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 lub art. 6 ust. 3 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Odnosząc się do treści pisma Strony z dnia 14 października 2014 r. należy na wstępie wyjaśnić, iż podstawą do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego (o numerze nr 1096/14/9451), były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane i niezależne laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - PIB w Krakowie, które wykazały, że pobrana w dniu 12 sierpnia 2014 r. próbka oleju napędowego (nr 1096/14/9451) nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 9,7 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, rozstrzygnięcia w zakresie zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, wydaje w oparciu o zebrany materiał dowodowy, którego kluczowym elementem są wyniki badań laboratoryjnych. W niniejszej sprawie, wyniki te nie pozostawiają wątpliwości, iż olej napędowy nie spełniał wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw inspektor w toku postępowania kontrolnego pobiera dwie próbki (próbkę i próbkę

kontrolną), z których jedna badana jest z urzędu, a druga – próbka kontrolna – na wniosek Kontrolowanego. Strona nie złożyła wniosku o zbadanie próbki kontrolnej pobranej do badań w dniu 12 sierpnia 2014 r.

Odnosząc się do zarzutu Strony dotyczącego niewłaściwego pobrania próbki, przechowywania pojemnika na próbki, niewłaściwego zabezpieczeniu pojemnika z próbką, należy podkreślić, iż zgodnie z normą PN-EN 14275 pkt. 4.1 Pojemniki na próbki – powinno się stosować nieużywane pojemniki metalowe o pojemności około 4l, wykonane z materiału niezawierającego ołowiu, co miało miejsce w niniejszej sprawie.

Należy również podkreślić, iż pojemniki do których pobiera się próbki paliwa są jednorazowego użytku, Nie ma więc możliwości zanieczyszczenia pojemnika innym paliwem. Należy również dodać, że Strona w toku postępowania kontrolnego nie wносиła uwag ani zastrzeżeń do niewłaściwego pobrania próbki, niewłaściwego zabezpieczeniu pojemnika z próbką

Zgodnie z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 1 września 2009 r. w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych (Dz. U. Nr 147 poz. 1189) oraz postanowieniami normy PN-EN ISO 3170 „Ciekłe produkty naftowe. Ręczne pobieranie próbek” inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej przystąpili do poboru próbek. W protokole kontroli z dnia 12 sierpnia 2014 r. (ANU.8361.227.2014) znajduje się opis czynności dokonanych przed przystąpieniem do poboru próbek. W powyższym protokole zanotowano, iż przed pobraniem próbek paliwa końcówkę przewodu wlewowego dystrybutora oczyszczono bawełnianą szmatką i przepłukano 4 litrami produktu. Próbę oraz próbę kontrolną paliwa o objętości 4 i 0,8 litrów każda, wlało do atestowanych pojemników metalowych, szczelnie zamknięto, zaplombowano plombownicą o treści „WIIIH 1. RZESZÓW” i oznakowano poprzez umieszczenie przy każdej próbce etykiety zawierającej numery identyfikujące podane przez dyspozytora. Pobrane próbki niezwłocznie umieszczono w schłodzonych pojemnikach w warunkach uniemożliwiających zmianę jakości paliwa ciekłego i jego cech charakterystycznych.

Na okoliczność pobrania próbek sporządzono w dwóch egzemplarzach protokół pobrania próbek z dnia 12 sierpnia 2014 r. nr 000948, do którego Strona w toku postępowania kontrolnego nie wносиła uwag ani zastrzeżeń co do sposobu pobrania oleju napędowego oraz sposobu oznaczenia pojemników z próbkami.

Następnie zgodnie z art. 22 ust.1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w dniu 14 czerwca 2014 r. inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej przekazali próbkę oleju napędowego nr 1096/14/9451 do akredytowanego, niezależnego laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - PIB w Krakowie, według protokołu przyjęcia do badania numer M/TA2/222/2014. W ww. protokole laboratorium zamieściło informację, iż szczelność przekazanego pojemnika była prawidłowa, próbka była zaplombowana prawidłowo, a plomba była nienaruszona.

W świetle przepisów art. 22 ust. 1 – 4 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, badania próbek paliw w ramach systemu prowadzone są w laboratoriach zewnętrznych, z którymi Prezes UOKiK, jako Zarządzający systemem, podpisuje umowy na wykonywanie usługi badania jakości paliw, w tym przypadku laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - PIB w Krakowie.

Należy podkreślić, że laboratoria badające próbki paliw w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw muszą spełniać wymagania określone w art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw tj. muszą być niezależne od przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, magazynowania lub wprowadzania do obrotu paliw, muszą również uzyskać akredytację, na zasadach określonych w przepisach o systemie oceny zgodności, do wykonywania badań jakości paliwa.

Należy ponownie podkreślić, iż laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - PIB w Krakowie przeprowadziło badania zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych (Dz. U. z 2010 r. Nr 55, poz. 332) oraz rozporządzeniem w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, które wykazało niespełnienie wymagań jakościowych w zakresie parametru – odporność na utlenianie.

Stosownie do obowiązujących przepisów, ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, laboratorium dokonuje oceny jakości paliwa na podstawie wyniku badania jednej próbki dostarczonej przez inspektorów Inspekcji Handlowej. Dotyczy to odpowiednio badania próbki i próbki kontrolnej (próbki kontrolnej na wniosek Kontrolowanego). Ponownie należy podkreślić, iż Strona nie wniosowała o zbadanie próbki kontrolnej.

Należy wyjaśnić, iż w sytuacji, gdy przeprowadzone badania wykazują, że paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszt tych badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw, na podstawie umowy zawartej z akredytowanym laboratorium. Do zadań laboratorium należy stwierdzenie, na podstawie wyników przeprowadzonych badań, czy badane paliwo spełnia wymagania jakościowe określone prawem, czy też ich nie spełnia. W odmiennym stanie rzeczy, tj. gdy badania wykażą, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, koszt badań ponosi kontrolowany Przedsiębiorca. Postępowanie toczące się przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jest postępowaniem administracyjnym zmierzającym do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do stwierdzenia Strony, iż dostawca paliwa dysponuje certyfikatami jakości paliwa należy zważyć co następuje.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie podważa wiarygodności dokumentów, przedłożonych przez dostawcę paliwa (świadczeń jakości). Nie podlegały one ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a także paliwo np. w czasie transportu czy u

producenta. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza natomiast, że paliwo sprzedawane przez Kontrolowanego w dniu 12 sierpnia 2014 r. nie odpowiada wymaganiom jakościowym określonym dla kontrolowanego paliwa. Okoliczność, że dostarczone na kontrolowaną stację paliw, paliwo posiadało świadectwa jakości, nie stanowi dowodu na to, że sprzedawane przez stację paliwo odpowiadało wymaganiom jakościowym i z tej racji kontrola paliwa podlega wyłączeniu. Takiej regulacji ustawa nie zawiera. Istotne jest jakie paliwo kontrolowany sprzedaje, a nie jakie kupuje.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez laboratorium Instytutu Nafty i Gazu - PIB w Krakowie (sprawozdanie z badań nr M/TA/222/14), Prezes UOKiK stwierdził, że pobrana w dniu 12 sierpnia 2014 r. próbka oleju napędowego (nr 1096/14/9451) nie spełniała wymagań jakościowych określonych w § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 9,7 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, Zarządzający w drodze decyzji, nakłada na kontrolowanego obowiązek uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki przeznaczonej do badań, o której mowa w art. 22 ust. 2. Stosownie do przepisu art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zobowiązuje Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego nr 1096/14/9451, w wysokości 987,00 zł - łączny koszt badania uwzględniając VAT.

Zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił wysokość należności pieniężnej na podstawie faktury zbiorczej nr 1225 wystawionej w dniu 29 sierpnia 2014 r. przez Instytut Nafty i Gazu – PIB w Krakowie, za badania próbek paliw ciekłych oraz załącznika nr 1 do faktury nr 1225 (poz. nr 69, próbka nr 1096/14/9451) - w wysokości 987,00 zł - łączny koszt badania uwzględniając VAT.

Na podstawie art. 24 ust. 5 ww. ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w związku z art. 2 § 2 i art. 47 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowej (Dz.U. z 2012 r. Nr 749 z późn. zm.), oraz art. 130 Kodeksu postępowania administracyjnego, Przedsiębiorca, jest obowiązany uiścić ww. należność pieniężną na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O WARSZAWA Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, a w przypadku złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji utrzymującej w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w zw. z art. 5 § 2 pkt. 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, w zw. z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.), oraz w zw. z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Inspekcji Handlowej
Anna Janiszewska

Otrzymuje:

„STARTER” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA
KOMANDYTOWA, ul. Przemysłowa 13, 35-105 Rzeszów.